

НОВА ИСТОРИЯ.

ХІХ. ОТКРЫТИЕ НА АМЕРИКѢ И БОРБА ЗА ИТАЛИЮ.

1492—1494—1521—1525—1531.

ГОЛѢМЫ ИЗНАМИРАНИЕ И ОТКРЫТИЯ. КОЛУМБЪ И АМЕРИКА. ПРИЗИМАНІЕ НА МЕКСИКО И ПЕРУ. ЕВРОПЕЙСКИ ЗАСЕЛИЩА. НАЧАЛО НА ИТАЛИЯНСКИ ВОЙНЫ. ФРАНЦИСКЪ І. И КАРЛЪ V. НАПРѢДНУВАНІЕ НА НАУКЫТЫ И ИСКУССТВА-ТА.

Голѣмы изнамиранія и открытія. Край-тъ на Срѣдни-ты вѣкове и начало-то на Новы-ты врѣмена сж забѣлѣжены по-голѣмы изнамиранія и открытія на новы земи. Отъ изнамиранія-та по-първы сж:

Компасъ или магнитна стрѣлица, която показва посокъ-тъ на пѣтя. Компасъ-тъ е изнамѣренъ въ XIV вѣкѣ отъ единъ италиянецъ. Съ компаса сега могатъ да плувать корабы и въ голѣмо море, безъ да сбъркаты пѣтя. *Пушкы* (барутъ), изнамѣренъ сжще така въ XIV вѣкѣ отъ единъ нѣмскый калугеръ Бартольдъ Шварцъ. А откакъ излѣзли пушкала, пушкы и пищове, рицарскы-ти възсѣдници, които были прочюти въ Срѣдни-ты вѣкове, останжли нищо. Пушкы-тъ улеснилъ европейскы-ты народы въ боеве-ты съ народы-ты по другы-ты страны на свѣта, сир. съ оныя, що нѣмали огнестрѣльны орудія. *Книгопечатаніе*, изнамѣрено отъ Иоанна Хутенберга, който живѣлъ въ XV вѣкѣ, въ градъ Майнцъ, на брѣгове-ты на Рейнъ. Намѣсто да прѣписвать кни-гы-ты, както напрѣди, зели да ги печатать съ печато-писны направи. Книгы-ты, съ печатаніе-то зели скоро